

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/26971,Obchody-30-rocznicy-utworzenia-Ruchu-Obrony-Praw-Czlowieka-i-Obywatela-Warszawa-.html>
01.03.2026, 08:00

Strona znajduje się w archiwum.

Obchody 30. rocznicy utworzenia Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela – Warszawa, 23–26 marca 2007 r.

23.03.2007

Od 23 do 26 marca 2007 r. odbyły się w Warszawie uroczyste obchody 30. rocznicy utworzenia Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela.

W piątek 23 marca od rana b. uczestnicy ROPCiO składali kwiaty na grobach kolegów i przyjaciół z Ruchu. O godz. 16.00 rozpoczęło się uroczyste spotkanie z prezydentem RP Lechem Kaczyńskim, który odznaczył orderami aktywnych działaczy ROPCiO.

W sobotę 24 marca wicemarszałek Sejmu RP Bronisław Komorowski uroczystie otworzył wystawę zatytułowaną „Ruch Obrony Praw”, przygotowaną przez Ośrodek KARTA w Warszawie.

Następnie w gmachu starej Biblioteki Uniwersyteckiej przy ul. Krakowskie Przedmieście rozpoczęła się sesja popularnonaukowa, przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej, „Niepodległe sumienia. Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela z perspektywy 30-lecia”. Obrady otworzyła dr Maria Dmochowska – wiceprezes Instytutu Pamięci Narodowej oraz Andrzej Czuma, reprezentujący Komitet Honorowy oraz Komitet Organizacyjny wybrany przez byłych uczestników Ruchu. Minutą ciszy uczczono pamięć nieżyjących działaczy ROPCiO

W pierwszym panelu, prowadzonym przez dr. Łukasza Kamińskiego, udział wzięli historycy specjalizujący się w dziejach opozycji i oporu społecznego w PRL: prof. Jerzy Eisler, prof. Andrzej Friszke, dr Henryk Głębocki i dr Grzegorz Waligóra. Uczestnicy panelu starali się określić rolę i znaczenie ROPCiO wśród nurtów opozycji demokratycznej oraz odpowiedzieć na pytanie, dlaczego dziś działalność ROPCiO jest zapomniana i nieobecna w świadomości zbiorowej Polaków.

W kolejnym panelu, prowadzonym przez prof. Andrzeja Friszkego, znaleźli się byli działacze ROPCiO: Andrzej i Benedykt Czumowie, Jan Dworak, Kazimierz Janusz oraz Andrzej Woźnicki. Paneliści przedstawili motywy, którymi kierowali się podejmując działalność w Ruchu, opowiedzieli też o działalności punktów konsultacyjno-informacyjnych i wydawaniu niezależnej prasy („Opinia”, „Ruch Związkowy”).

W ostatnim panelu pierwszego dnia obrad, prowadzonym przez dr. Grzegorza Waligórę, udział wzięli wywodzący się z ROPCiO późniejsi działacze Konfederacji Polski Niepodległej i Ruchu Wolnych Demokratów. Leszek Moczulski mówił o znaczeniu ROPCiO dla powstania KPN, Romana Kahl-Stachniewicz i Stanisław Palczewski zaprezentowali działalność środowiska krakowskiego. Romuald Szeremietiew przypomniał swoją drogę do ROPCiO, Adam Wojciechowski przedstawił powody, dla których związał się z Ruchem Wolnych Demokratów, a Adam Pleśnar scharakteryzował środowisko wrocławskie.

W niedzielę 25 marca o godz. 9.00 uroczystości rozpoczęła msza św. w intencji uczestników

ROPCiO, koncelebrewana w kościele św. Krzyża przez księży związanych z Ruchem Obrony Praw Człowieka i Obywatela: Ludwika Wiśniewskiego, Bronisława Srokę, Huberta Czumę, Bohdana Papiernika i Stanisława Małkowskiego. Następnie koncelebranci wzięli udział w panelu dyskusyjnym prowadzonym przez dr. hab. Jana Żaryna, w którym opowiadali o swoich związkach z ROPCiO, działalności duszpasterstw akademickich oraz relacjach z przełożonymi.

W kolejnym panelu udział wzięli przedstawiciele środowiska gdańskiego, którzy w 1979 r. utworzyli własną organizację – Ruch Młodej Polski. W dyskusji prowadzonej przez dr. Łukasza Kamińskiego wzięli udział: Jacek Bartyzel, Aleksander Hall, Maciej Grzywaczewski, Piotr Dyk i Mirosław Rybicki. Trzej pierwsi w swych wypowiedziach skupili się na wątkach ideowych związanych z poszukiwaniem własnej tożsamości, Piotr Dyk przedstawił szczegóły akcji związanej z przymytem powielacza w 1976 r., a Mirosław Rybicki opowiedział o rozwoju niezależnego ruchu wydawniczego w Gdańsku.

Ostatni panel, prowadzony przez dr. Małgorzatę Chomę-Jusińską, wypełniły wspomnienia działaczy z lokalnych środowisk ROPCiO. Jan Tarnowski i Dariusz Rawicki zaprezentowali działalność Ruchu w Szczecinie, Marian Piłka i Piotr Tomczak – w Lublinie, Antoni Pietkiewicz – w Kaliszu, zaś Kazimierz Świtoń przedstawił genezę i działalność Komitetu Założycielskiego Wolnych Związków Zawodowych.

W poniedziałek 26 marca, czwartego dnia obchodów, uczestnicy ROPCiO spotkali się z Marszałkiem Sejmu Markiem Jurkiem w Sali Kolumnowej Sejmu RP, obejrzeli film dokumentalny o Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela oraz wysłuchali godzinnego koncertu.

Ostatnim akcentem obchodów 30-lecia ROPCiO będzie uroczyste odsłonięcie w dniu 31 marca 2007 r. na Jasnej Górze tablicy pamiątkowej z napisem „Votum Maryi Królowej Polski w podzięcie za odzyskanie przez Ojczyznę niepodległości w 30. rocznicę powstania Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela składają założyciele i uczestnicy”.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Centrala

Zaproszenie

